

Χριστοῦ ἐσταυρωμένου, τῶν Παρθένων καὶ Ἀγίων ἦσαν ἐγχρώματοι, ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ὑπενθυμίσωμεν τὴν πληθὺν τῶν χρωματισμένων Παρθένων καὶ Ἐσταυρωμένων τῶν τε ἐκκλησιῶν καὶ αὐτῶν τῶν γωνιῶν ἐκάστης ὁδοῦ τῶν πόλεων τῆς ἐσπερίας Εὐρώπης, ἐνώπιον τῶν ὁποίων οἱ πιστοὶ γονυπετεῖς τύπτουσι τὸ στῆθος ἐκφωνοῦντες τὸ *mea culpa* πολλάκις τῆς ἡμέρας, ὅπως ἐννοηθῇ τὸ σύνεγγυς καὶ ἡ συνάφεια ἀμφοτέρων τῶν τεχνῶν μετὰ τῆς κοινῆς μητρὸς. Ἔτι δὲ καὶ ὅταν αἱ Χριστιανικαὶ γλυφαὶ διεχωρίσθησαν σαφῶς ἀπὸ τοῦ χρωματισμοῦ, δὲν ἔπαυσαν αὐταὶ νὰ ᾧσι συγχρόνως θρησκευτικαὶ καὶ κυβερνητικαὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐκπροσωπευομένου θέματος, ἐχρῶντο δὲ αὐταῖς διὰ τὰ ἐντὸς τῶν Ἐκκλησιῶν μνημεῖα, τὰ μαυσωλεῖα καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν βασιλέων, ἐνῶ ταῦτοχρόνως ἡ ζωγραφικὴ ἐκεῖ ὅπου δὲν ἦτο ἀπλῶς ἐκκλησιαστικὴ ἐφηρμόζετο εἰς διακόσμησιν τῶν ἀνακτόρων καὶ κατὰ τὴν ἐκπροσώπευσιν ἐστεμμένων κεφαλῶν ἡσχολεῖτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ἀπεικόνησιν ἱερῶν παραδόσεων. Μόνον δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας, ἡ ζωγραφικὴ καὶ ἡ γλυπτικὴ ἐλαϊκεύθησαν διαιρεθεῖσαι εἰς ἱστορικόν, ῥοπογραφικόν, ἀρχιτεκτονικόν, θαλάσσιον καὶ ζωϊκόν εἶδος, ὅταν καὶ ἡ γλυπτικὴ ἐγένετο ἑτερογενὴς ὡς ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν πραγματικῶν καὶ ἰδανικῶν ἀντικειμένων αὐτῆς.

(ἔπεται τὸ τέλος.)

P. ΠΕΔΕΚΑΣΗΣ.